

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
(Φ.Ι.ΛΟ.Σ.) ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Τ Ρ Ι Κ Α Λ Ι Ν Α

ΕΤΗΣΙΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΜΟΣ 35ος

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

10ου ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
(Τρίκαλα, 31 Οκτωβρίου - 2 Νοεμβρίου 2014)

ΧΟΡΗΓΟΣ: ΙΔΡΥΜΑ ΛΕΩΝΙΔΑ ΜΑΚΡΗ - ΙΑΤΡΟΥ

ΤΡΙΚΑΛΑ 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

-	Οργανωτική Επιτροπή και Χορηγοί 10ου Συμποσίου Τρικαλινών Σπουδών	5
-	Κατάλογος Συνέδρων 10ου Συμποσίου Τρικαλινών Σπουδών	6

Α. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΗΣ, φιλόλογος - δρ βυζαντινής φιλολογίας,		
-	Ένας ανέκδοτος κανόνας (17ος αι.) στον άγιο Βησσαρίωνα, αρχιεπίσκοπο Λαρίσης και κτίτορα της Μονής Δουσίκου	9
ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ Χ. ΓΚΕΚΑΣ, συντηρητής έργων τέχνης.		
-	Η συντήρηση ενός μετεωρίτικου εντύπου Ιερού Ευαγγελίου του 17ου αι.	25
ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΑΡΕΛΑΣ, επίκ. καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας ΑΠΘ,		
-	Ο Ραϊνόλδος Δημητριάδης και οι αφηγήσεις του για τη ζωή των βοσκών στην Πίνδο	47
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Α. ΝΗΜΑΣ, φιλόλογος - δρ ιστορίας.		
-	Το πολυσχιδές συγγραφικό έργο του Τρικαλινού φιλολόγου Βασιλείου Βήκα (1892-1972)	57
ΓΕΩΡΓΙΑ ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗ, καθηγήτρια Παν/μίου Ιωαννίνων,		
-	Ο τόπος και τα πρόσωπα. Η ιστορία στο μυθιστόρημα της Τούλας Τίγκα και της Μαρούλας Κλιάφα	81

Β. ΙΣΤΟΡΙΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΠΙΚΟΥΛΑΣ, καθηγητής Παν/μίου Θεσσαλίας.		
-	Συμβολή στην Ιστορική Τοπογραφία της Εστιαιώτιδος	91
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ, δρ λατινικής φιλολογίας,		
-	Μαρτυρίες Λατίνων συγγραφέων για την περιοχή Τρικάλων	101
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ, αρχαιολόγος - δρ αρχιτεκτονικής.		
-	Η αγροτική οικονομία και οι παραγωγικές δραστηριότητες στη Δυτική Θεσσαλία κατά την πρώιμη οθωμανική περίοδο: Οι πεδινοί οικισμοί των Τρικάλων	113
ΕΥΓΕΝΙΑ ΓΙΑΝΝΟΥΧΟΥ, πτυχ. ιστορίας - αρχαιολογίας, μεταπτ. φοιτήτρια,		
-	Η κοινωνική και η οικονομική κατάσταση στη Δυτ. Θεσσαλία μέσα από τα έργα των περιηγητών William Leake και François Rouqueville (αρχές 19ου αι.)	127
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, παιδίατρος - δρ ιστορίας ιατρικής,		
-	Η Δυτική Θεσσαλία στη "Χάρτα της Ελλάδος" του Ρήγα Βελεστινλή	145
ΒΙΚΤΩΡ ΚΩΝ. ΚΟΝΤΟΝΑΤΣΙΟΣ εκπαιδευτικός,		
-	Ιστορικοί ερευνητικοί περίπατοι του Νικολάου Γιαννόπουλου στα Τρίκαλα κατά το 1897 και το 1918	159
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΛ. ΡΑΠΤΗΣ, φιλόλογος - δρ λαογραφίας.		
-	Τα τοπωνύμια ως πηγή ιστορικής και πολιτισμικής πληροφόρησης. Το παράδειγμα του Μυροφύλλου Τρικάλων.....	185

Γ. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΜΑΡΙΑ ΒΑΪΟΠΟΥΛΟΥ, αρχαιολόγος - δ/ντρια ΕΦΑ Καρδίτσας, - Οικισμός της Μέσης και Ύστερης Εποχής Χαλκού στη θέση “Ασβεσταριά” του Πετρωτού Τρικάλων	205
ΛΑΖΑΡΟΣ ΔΕΡΙΖΙΩΤΗΣ, αρχαιολόγος, - Ο εικονογραφικός διάκοσμος του καθολικού της Ι. Μ. του Σωτήρος (Δουσίκου) στην Πύλη Τρικάλων	221
ΔΗΜΗΤΡΑ ΒΛΑΧΑΒΑ, αρχιτέκτων μηχανικός, ΣΟΦΙΑ ΦΑΡΑΖΟΥΜΗ, αρχιτέκτων μηχανικός, - Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου Κρήνης και Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου Ασπροκκλησιάς: Ιστορικό και προτάσεις αποκατάστασης δύο μικρών βυζαντινών ναών του Ν. Τρικάλων	239
ΦΑΝΗ ΛΥΤΑΡΗ, δρ βυζαντινής αρχαιολογίας, - Ο τοιχογραφικός διάκοσμος του ναού των Ταξιαρχών στον Πλάτανο Τρικάλων. Παρουσίαση εικονογραφικού προγράμματος	259
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΥΔΗΣ, δρ αρχαιολογίας, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Χ. ΤΣΟΔΟΥΛΟΣ, δρ ιστορίας, - Το εικονογραφικό πρόγραμμα του Ι. Ναού Αγίου Γεωργίου Μυροφύλλου Τρικάλων	281
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΜΗΤΡΟΝΑΤΣΙΟΣ, συντηρητής έργων τέχνης, - Συντήρηση του τοιχογραφικού διακόσμου του νάρθηκα της Ιεράς Μονής Κοιμήσεως της Θεοτόκου Σταγιάδων	299
ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΛΑΦΑΖΑΝΗ, αρχιτέκτων μηχανικός, - Η Ιερά Μονή Αγίας Ζώνης Δολιανών Κρανιάς Ασπροποτάμου. Μια πρώτη προσέγγιση ενός άγνωστου μοναστηριακού συγκροτήματος	309
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΝΤΑΦΗ, αρχαιολόγος 19ης ΕΒΑ (Τρικάλων), - Ο Καλαρρυτινός ζωγράφος Δημήτριος Ζούκης με τον μαθητή του Γεώργιο και οι τοιχογραφίες τους στον ναό του Αγίου Αθανασίου Καστανιάς Καλαμπάκας ...	333
ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΠΑΛΟΠΙΑΝΝΗ, αρχαιολόγος, - Ο τοιχογραφικός διάκοσμος της Ιεράς Μονής της Ζωοδόχου Πηγής στην Παναγίτσα Τρικάλων. Ανάλυση ενός εικονογραφικού συνόλου που ακολουθεί τις καλλιτεχνικές τάσεις των Σαμαριναίων ζωγράφων	353
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΕΡΑΜΙΔΑ, αρχαιολόγος, ΕΛΕΝΗ ΜΠΑΛΑΜΩΤΗ, αρχαιολόγος, - Ο Ιερός Ναός του Αγίου Γεωργίου στην Πατουλιά Τρικάλων	365

Δ. ΛΑΪΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΑΠ. ΓΟΡΓΟΓΕΤΑΣ, ερευνητής, - Η λαϊκή αρχιτεκτονική στο Γαρδίκι Ασπροποτάμου Τρικάλων	393
- Νεκρολογίες: Εμμανουήλ Κριαράς (1906-2014) - Κώστας Βίρβος (1926-2015).....	417
- Βιβλιοκρισία	425
- Νέα Βιβλία	429
- Σχόλια	433
- Οδηγίες προς τους Συνεργάτες των «Τρικαλινών».....	435
- Η δράση του Κοινοφελούς Ιδρύματος Λεωνίδα Μακρή - Ιατρού	437
- Οι δραστηριότητες του Φ.Ι.ΛΟ.Σ. Τρικάλων	439